

Összeállította: Gál Ferenc

Bensőséges ünnepség keretében ünnepelte május 21-én a vásári nagydíjat a LOTRIMOS-rendszer kifejlesztésében részt vett BHG kollektíva. Berecz Frigyes vezérigazgató köszönte meg az eredményes munkát hangsúlyozva, hogy a nehéz világgazdasági helyzetben nem könnyű ilyen eredményeket elérni. Mivel a BHG export-orientált vállalat, állandóan törekszik arra, hogy egyre tökéletesebb termékekkel jelenjen meg a piacon. Az előző években is kaptak már díjakat, így 1982-ben a lipcsei vásáron aranyérmét, tavaly BNV vásárdíjas lett egy termékük. Az idei sikert arató termékből vállalati siker csak akkor lesz, ha elérkezik a termelési siker ideje is. A vásári nagydíj csak állomásnak tekinthető, nem pedig végállomásnak.

A vezérigazgató ezután jutalmakat adott át. Így Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült dr. Eisler Péter műszaki igazgatóhelyettes és Gátmezei József, a Fejlesztési Intézet osztályvezetője. Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült Hamvas György fejlesztési mérnök és Kollár Jánosné, a Fejlesztési Intézet fejlesztési technikus.

A LOTRIMOS tárolt program vezérlésű elektronikus üzempfelügyeleti és karbantartó rendszer a távbeszélőközpontok üzemvitelére, forgalmára, működésére jellemző paraméterek folyamatos mérésére, ellenőrzésére alkalmas. Az észlelt hibákat automatikusan kijelzi egy felügyeleti központ számára. Az összegyűjtött adatokból statisztikát készít és azt elemzi. Bevezetésével a központberendezések megbízhatósága, szolgáltatási minősége, üzemviteli és karbantartási színvonala emelkedik, a karbantartási előmunkaigény csökkenhet. A tárolt program-vezérlésű, teljesen elektronikus LOTRIMOS rendszer lehetővé teszi eddig nem, vagy csak korlátozottan vizsgált adatok meghatározását, ezek valós idejű feldolgozását, melyek ismeretében a távbeszélőközpontok optimális kihasználását elősegítő beavatkozások automatikusan is elvégezhetők.

Más berendezésekkel szerzett külföldi tapasztalatok szerint a kihasználás 8–10 százalékkal javulhat. A hibák felderítéséhez szükséges idő 25 százalékra csökken. A hibás egységek automatikus kizárása jól érzékelhetően javítja a szolgáltatás minőségét, ezek gyors javítása a kiesett jövedelmet (vesztéséget) csökkenti. Mindezek eredményeképpen a beruházási költségek várhatóan 2–3 év alatt megtérülnek.

A LOTRIMOS a hasonló célra külföldön kifejlesztett elektronikus üzempfelügyeleti rendszerekkel állja az összehasonlítást, sőt bizonyos paramétereiben, mérési módszerében felülmúlja azokat.

* * *

A sűrűn szerelt nyomtatott áramköröket tartalmazó híradástechnikai és adatfeldolgozó berendezésekhez a Siemens cég olyan, az eddiginél is kisebb méretű tantál kondenzátorokat fejlesztett ki, melyek automatikusan beültethetők a NYAK lemezbe. A chip formájú, műanyag teglatestek nem tartalmaznak hagyományos huzalkivezetéseket, hanem a rajtuk kialakított érintkező felület közvetlenül a NYAK lemezhez forrasztható.

Az ötféle méretben készülő kondenzátorok (B45193 sorozat) lefedik a 0,1–100 μ F kapacitást, illetve 6,3–50 V feszültségtartományt. A hagyományos huzalkivezetésű tantál kondenzátorokkal összehasonlítva így 4,5–6-szoros térfogatcsökkenést sikerült elérni. Az új alkatrészcsalád üzemi hőmérséklettartománya –55...+125 °C és kielégíti a DIN 40 040 szabvány klimatikus előírásait.

(Siemens Press release, B PB 0884.239e)

Az Elektronikai Alkatrészek IEC Minősítési Rendszerét, az IECQ-t azzal az alapcélkitűzéssel hozták létre, hogy elősegítse a belföldi és a nemzetközi árucserét azáltal, hogy a termékek a felhasználónál végzett ismételt vizsgálatától (approbálásától) el lehessen tekinteni, a gyártónál végzett minőségellenőrzésben meg lehessen bízni, és a tételtől kiállított minőségi bizonyítványt kölcsönösen el lehessen fogadni. A Rendszerben jóváhagyott gyártó tevékenységét ugyanis nemzetközileg egyeztetett eljárási szabályzatnak megfelelően egy nemzeti szervezet rendszeresen felügyeli. A Rendszerben csak olyan alkatrészek szállíthatók, amelyek megfelelnek az IEC szabványok előírásainak.

A Rendszer *előnyös tehát a berendezések gyártójának*, mert IEC minőségű, tanúsított alkatrészt kaphat, amelyet nem kell idegenáru-ellenőrzésnek alávetnie. *Előnyös az alkatrészgyártónak is*, mert exportszállítás esetén a tagállamok kölcsönösen elfogadják egymás tanúsítványait és az IECQ szállítóként való jóváhagyás jelentős presztizsnövekedést jelent.

A Rendszeret elsősorban a nagy tömegben gyártott alkatrészekre dolgozták ki, de most folyik kiterjesztése a kisebb darabszámú készülő vagy különleges áramkörökre (pl. BOÁK, NYAK).

A nemzetközi Rendszernek tagja minden fejlett elektronikai iparú ország. A szocialista országokat hazánk, Lengyelország és a Szovjetunió képviseli. A tagságnak két fokozata van. Az egyszerű részvétel, amely az ügyek figyelemmel kísérését jelenti, és a tanúsításra is jogosító fokozat. Ez utóbbi elnyerése érdekében az adott országban nemzeti szervezetet kell létrehozni, amelyben a szabványosítóknak, a forgalmazóknak, a mérésügynek és az érdekeltektől gyártóknak kell részt venniük. A nemzeti szervezetet egy ún. *Nemzeti Meghatalmazott Intézmény* irányítja, és az országot ez képviseli az IECQ vezető testületében. A tanúsítási jog elnyeréséhez további feltétel, hogy az országban kijelölt *Nemzeti Felügyeleti Szervet* a nemzetközi testület hivatalosan is elfogadja (akkreditálja). Ez elfogadás egy pártatlan szakértőkből álló csoport helyszíni vizsgálata alapján történik, amelynek során ellenőrzik a nemzeti szervezetet és a felügyeleti szerv alkalmasságát. Ha mindent rendben találunk, a Nemzeti Felügyeleti Szerv jogosulttá válik, hogy jóváhagyja azokat a gyártókat, akik a Rendszer feltételei szerinti szállításban érdekeltek.

A nemzetközi Rendszer 1982. január 1-től operatíván működik, és ma már angol, amerikai, japán, svéd, francia és szovjet cégek kaptak engedélyt arra, hogy egyes termékeiket a megkülönböztető tanúsításal szállítsák.

Hazánk elektronikai ipara is érdekelt abban, hogy az ország tanúsító jogú tagságot szerezzen. Egyes külföldi szállítások esetén már ma is feltételként merül fel, hogy az alkatrésznek EICQ minősítésűnek kell lennie, illetőleg, hogy a berendezésbe csak minősített alkatrészt szabad beépíteni. Érdekeltségünk miatt a nemzetközi munka eredményeit a Magyar Szabványügyi Hivatal szervezésében eddig is folyamatosan figyelemmel kísértük.

Soron következő feladat: elérni, hogy a hazai felügyeleti szervet, a *Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézetet* az IECQ szakértői akkreditálják. Ehhez számos intézkedést kell teljesíteni (IEC szabványoknak megfelelő terméktípusok próbaminősítése, az érdekeltektől gyártók minőségellenőrzésének IEC szerinti kialakítása, néhány vizsgálóberendezés beszerzése, a hitelesítési rendszer kialakítása stb.). A részintézkedések közé tartozik, hogy az *IECQ Alapszabályzatát* és *Eljárási Szabályzatát* magyar nyelven megjelentessük. Evégből került kiadásra az MI 18 961 és az MI 18 962 sorozat, amely a napokban jelent meg. Az MI-k a Szabványboltban beszerezhetők.

(Ocskay Imre – REMIX)